



کد مدرسه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر



آزمون شماره ۱ ۱۲ آبان ۱۴۰۲

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی	محتوای آزمون	تا سؤال	از سؤال	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
۲۰ دقیقه	فصل ۱ درس ۱ (صفحه ۱۱ تا ۲۲)	۱۵	۱	۱۵	ریاضی و آمار (۲)	۱
۲۵ دقیقه	ستایش و درس ۱ و ۲ (صفحه ۱۰ تا ۲۵)	۳۵	۱۶	۲۰	علوم و فنون ادبی (۲)	۲
۱۵ دقیقه	درس ۱ و ترجمه درس ۲ (صفحه ۱ تا ۳۰)	۵۰	۳۶	۱۵	عربی، زبان قرآن (۲)	۳
۱۰ دقیقه	درس ۱ و ۲ (صفحه ۱۸ تا ۲۲)	۶۰	۵۱	۱۰	تاریخ (۲)	۴
۱۰ دقیقه	درس ۱ و ۲ (صفحه ۱۸ تا ۲۲)	۷۰	۶۱	۱۰	جغرافیا (۲)	۵
۱۰ دقیقه	درس ۱ و ۲ (صفحه ۱۸ تا ۲۳)	۸۰	۷۱	۱۰	جامعه‌شناسی (۲)	۶
۱۰ دقیقه	درس ۱ و ۲ (صفحه ۱۸ تا ۲۲)	۹۰	۸۱	۱۰	فلسفه (۱)	۷
۱۰ دقیقه	درس ۱ و درس ۲ تا ابتدای «ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی» (صفحه ۸ تا ۵۲)	۱۰۰	۹۱	۱۰	روانشناسی	۸
۱۱۰ دقیقه	مدت پاسخ‌گویی:			۱۰۰	تعداد کل سؤال:	

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.



ریاضی و آمار

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

۱. کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) منطق در لغت به معنی آنچه به گفته درآمده است.
 (۲) اگر ریاضی را به عنوان زبان در نظر بگیریم منطق ریاضی دستور این زبان است.
 (۳) منطق روش درست فکر کردن است.
 (۴) گزاره یک جمله خبری است.
۲. کدام جمله زیر گزاره نمی‌باشد؟
 (۱) عدد $\sqrt{3}$ گنگ نمی‌باشد.
 (۲) افلاطون شاگرد ارسطو است.
 (۳) عدد $(-2)^n$ همواره یک عدد مثبت است. ($n \in \mathbb{N}$)
 (۴) سعدی بهترین شاعر قرن هفتم است.
۳. چه تعداد از موارد زیر درست است؟
 (الف) ترکیب فصلی وقتی نادرست است که هر دو نادرست باشند.
 (ب) ترکیب عطفی وقتی درست است که هر دو درست باشند.
 (ج) اگر در ترکیب شرطی تالی درست باشد ارزش گزاره شرطی درست است.
 (د) ترکیب دوشرطی $p \Leftrightarrow \sim p$ همواره نادرست است.
۴. ستون آخر $p \Leftrightarrow (p \Rightarrow \sim q)$ چند عبارت درست دارد؟
 (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۳
 (۴) ۴
۵. اگر $q \Leftrightarrow p$ درست و $\sim q$ نادرست و r دلخواه باشد ارزش گزاره $(p \Rightarrow q) \wedge (r \wedge q)$ هم‌ارزش کدام گزینه است؟
 (۱) f
 (۲) T
 (۳) r
 (۴) $\sim r$
۶. هم‌ارز گزاره $p \Rightarrow \sim q$ کدام است؟
 (۱) $p \vee q$
 (۲) $\sim(p \wedge q)$
 (۳) $\sim p \vee q$
 (۴) $\sim q \vee p$
۷. در ستون آخر جدول ارزشی $(p \Rightarrow r) \wedge \sim q$ چهار سطر اول کدام است؟
 (۱)

د
د
د
ن

 (۲)

د
ن
د
ن

 (۳)

ن
ن
د
ن

 (۴)

ن
د
ن
ن
۸. کدام یک از هم‌ارزی‌های زیر نادرست است؟
 (۱) $\sim(p \wedge \sim q) \equiv \sim p \vee q$
 (۲) $p \Rightarrow \sim q \equiv \sim p \vee \sim q$
 (۳) $\sim(p \Rightarrow q) \equiv p \wedge \sim q$
 (۴) $p \vee (p \wedge q) \equiv q$
۹. چند تا از گزاره‌های زیر نادرست است؟
 (الف) 57 عددی اول است.
 (ب) واریانس داده‌های $7, 7, 7$ برابر عدد صفر است.
 (ج) در نمودار جابجایی متغیر سوم متناسب با مساحت دایره است.
 (د) چارک اول داده‌ها، همان میانه است.
۱۰. تعداد ردیف‌های یک جدول ارزش‌گذاری 32 تا است. این جدول شامل چند گزاره ساده است؟
 (۱) ۶
 (۲) ۱۰
 (۳) ۴
 (۴) ۵
۱۱. نقیض کدام گزاره درست نشان داده شده است؟
 (۱) $-7 < -3$ نقیض $-3 < -7$
 (۲) a عددی صحیح است نقیض $a \leftarrow$ عددی طبیعی است.
 (۳) a مثبت است نقیض $a \leftarrow$ مثبت نیست.
 (۴) $5^2 + 5^3 = 5^5$ نقیض $5^2 + 5^3 \leq 5^5$
۱۲. اگر p گزاره‌ای درست و q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش کدام یک از گزاره‌های مرکب زیر نادرست است؟
 (۱) $(p \vee q) \vee r$
 (۲) $(p \Rightarrow q) \wedge r$
 (۳) $(r \Rightarrow p) \vee q$
 (۴) $(q \Rightarrow p) \wedge r$



۱۳. کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) اگر ارزش گزاره $p \Leftrightarrow q$ نادرست باشد، در این صورت ارزش گزاره $p \vee q$ نادرست است.
 (۲) اگر ارزش گزاره $p \Leftrightarrow q$ نادرست باشد، در این صورت ارزش گزاره $p \vee q$ درست است.
 (۳) اگر ارزش گزاره $p \wedge q$ نادرست باشد، در این صورت ارزش گزاره $p \Leftrightarrow q$ نادرست است.
 (۴) اگر ارزش گزاره $p \Leftrightarrow q$ نادرست باشد، در این صورت ارزش گزاره $p \wedge q$ درست است.

۱۴. در جدول زیر ستون مربوط به ارزش گزاره $p \Rightarrow q$ کدام است؟

p	q	$p \Rightarrow q$
د	د	
د	ن	
ن	د	
ن	ن	

د	(۱)
ن	
د	
د	
د	(۲)
ن	
د	
د	
ن	(۳)
ن	
د	
ن	(۴)
ن	
د	

۱۵. عکس نقیض گزاره شرطی « $x \leq 7$ آنگاه $x^2 \leq 49$ است » کدام است؟

- (۱) اگر $x^2 \leq 49$ آنگاه $x \leq 7$ (۲) اگر $x^2 \geq 49$ آنگاه $x \geq 7$ (۳) اگر $x^2 > 49$ آنگاه $x > 7$ (۴) اگر $x < 49$ آنگاه $x < 7$

مدت پاسخ‌گویی: ۲۵ دقیقه**علوم و فنون ادبی**

۱۶. کدام یک از آثار زیر در قالب مثنوی سروده نشده است؟

- (۱) تحفة الاحرار (۲) جمشید و خورشید (۳) عشاق نامه (۴) بهارستان

۱۷. نام نویسنده چند اثر درست ذکر شده است؟

- (لمعات: نجم‌الدین رازی) (رساله دلگشا: سلمان ساوجی) (اخلاق الاشراف: عبید زاکانی) (تاریخ جهانگشا: عطاملک جوینی) (تاریخ گزیده: حمدالله مستوفی) (نفحات الانس: عطار) (تذکره دولتشاه: امیرعلیشیر نوایی) (مرصادالعباد: جامی)
 (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۸. کدام گزینه کاملاً درست است؟

- (۱) تیموریان تقریباً از نیمه دوم قرن هشتم تا اوایل قرن دهم در ایران حکومت کردند. در عهد آنان، علاوه بر گسترش هنرهای چون مینیاتور، معماری و تذهیب، تاریخ‌نویسی نیز ادامه یافت و ادبیات رونقی تازه گرفت.
 (۲) در قرن هشتم، قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ اسلامی، عرصه وسیعی یافت، به طوری که از شبه قاره هند تا آسیای صغیر بسیاری به این زبان سخن می‌گفتند. ضمن اینکه مناطقی از ایران به ویژه خراسان، در حکم مرکز ادبی این عصر به شمار می‌رفت.
 (۳) سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم به مدت ۳۰۰ سال سبک غالب متون ادب فارسی بود. مغولان در اواخر قرن هفتم به نواحی مرزی ایران حمله کردند و بعد به تدریج بر نواحی دیگر هم چیرگی یافتند.
 (۴) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو بود. مهم‌ترین کتاب او تاریخ و صاف نام دارد که با نثری عالمانه و پخته نوشته شده است. اقدام مهم فرهنگی او تأسیس عمارت ربع رشیدی در تبریز است.

۱۹. نام شاعر کدام بیت نادرست است؟

- (۱) نیست به جز عشق در این پرده کس
 (۲) وان که محتاج خلق شده خوار است
 (۳) دی بر سر مرده‌ای دو صد شیون بود
 (۴) هر آنکه محتاج خلق شد خوار است
 اول و آخر همه عشق است و بس (جامی)
 گر چه در علم بوعلی سیناست (ابن یمین)
 امروز یکی نیست که بر صد گرید (کمال‌الدین اسماعیل)
 گر چه در علم، بوعلی سیناست (خواجه کرمانی)

۲۰. در کدام گزینه، همه شاعران و نویسندگان نام برده در یک قرن می‌زیسته‌اند؟

- (۱) خواجه کرمانی - ابن یمین - عبید زاکانی - دولتشاه سمرقندی (۲) فخرالدین عراقی - عطاملک جوینی - سعدی - جامی
 (۳) سلمان ساوجی - حافظ - حمدالله مستوفی - خواجه کرمانی (۴) جامی - شاه نعمت‌الله ولی - ابن یمین - حمدالله مستوفی

۲۱. توضیح نوشته شده در برابر کدام اثر نادرست است؟

- (۱) تاریخ گزیده: تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباسی و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ هـ ق دربر می‌گیرد.
 (۲) موش و گربه: ناهنجاری‌های اجتماعی به شیوه طنز در آن بیان شده است.
 (۳) المعجم فی معاییر اشعار المعجم: در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر نگاشته شده و نثری پیچیده و عالمانه دارد.
 (۴) مثنوی معنوی: مولوی بسیاری از معارف بشری و مسائل عرفانی را در آن بیان کرده است.



۲۲. موضوع کتاب‌های «نفحات الانس، تذکره دولتشاه، مرصادالعباد و بوستان» به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

- (۱) عرفانی، زندگی‌نامه، عرفانی، تعلیمی
(۲) عاشقانه، شرح حال، عرفانی، تعلیمی
(۳) عرفانی، شرح حال، تعلیمی، اجتماعی
(۴) تعلیمی، تاریخی، عرفانی، تعلیمی

۲۳. از بین عبارات زیر، چند مورد نادرست است؟

- (الف) پس از مرگ تیمور، شاهرخ توانست هرات را مرکز فرمانروایی خود قرار دهد.
(ب) ابن یمین مردی دهقان‌پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قصاید اخلاقی آشکار کرده است.
(ج) از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست ایرانی‌تبار، از رونق افتادن قصیده‌سرایی را در پی داشت.
(د) با پایان یافتن خلافت عباسیان، زبان رسمی و رایج عربی و نگارش به آن از رواج افتاد.
(ه) پس از حملات مغولان و تیمور، دوست‌داران فرهنگ و اخلاق به ادبیاتی روی آوردند که بر عواطف انسانی، ترویج روحیه تسامح و تساهل، خدمت به خلق، آزادی و اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا تکیه داشت.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۴. وزن کدام مصراع متفاوت است؟

- (۱) ره به معنی نبرد آنکه به صورت نگر
(۲) در شراب عمر تلخی بود و گیرایی نبود
(۳) عشق رهوار است اما بر زمین هم می‌زند
(۴) دور دار از خاک و خون دامن چو بر ما بگذری

۲۵. در کدام بیت تعداد «حذف همزه» کمتر است؟

- (۱) با تظلم پیشگان خوش باشد استغناي عشق
(۲) سوختن کرد اینقدر آگاهم از احوال دل
(۳) محمل نازش ز صحرایی که بال‌افشان گذشت
(۴) از محیط ما و من توفان کثرت اعتبار
شیشه گر بر سنگم آمد امتحان ناله بود
کاین سپند بی‌نوا مهر زبان ناله بود
گرد اگر برخاست طاووس چمن‌پیرایه بود
نه صدف گل کرد اما گوهر یک‌دانه بود

۲۶. کدام بیت براساس نشانه‌های هجایی تکرار چهار بار «U - - -» سروده شده است؟

- (۱) در این دریا ندامت اعتبار است
(۲) سخن‌هایی که در حق تو سر زد از رقیب من
(۳) چو غنچه در پس زانوی انتظار جدایی
(۴) خموش گشتم و اسرار عشق پنهان نیست
گهر جز اشک عریانی ندارد
گرت می‌بود دردی سوی او هرگز نمی‌دید
نشسته در چمن ما هزار رنگ کمین‌ها
کسی چه چاره کند حیرت سخنگو را

۲۷. کلمه‌های کدام گزینه نمی‌توانند در جاهای خالی بیت زیر قرار گیرند؟

- سر آرد غصه را رنگین بر آرد قصه را
این آه که من هر صبح و شامی می‌زنم
(۱) شاید - گل ریزان (۲) دامن - خون‌افشان (۳) داستان - خونین (۴) گاهی - زیبارو

۲۸. کدام دو مصراع وزن یکسانی دارند؟

- (الف) با همه بیگانه است آنکه به ما آشناست
(ب) پیش برد ز کاروان هر قدمی که پس کشد
(ج) ای قدمت بر سر من چون سر من بر در تو
(د) رستم از این نفس و هوا زنده بلا مرده بلا
(۱) الف و د (۲) ب و ج (۳) الف و ج (۴) ج و د

۲۹. در کدام بیت پایه‌های آوایی هر دو مصراع کاملاً درست تقسیم شده است؟

- (۱) دل خرابی | می‌کند دل | دار را آ | گه کنید
(۲) کمند عشق | ق را پیچید | دگی این بس | که در دامش
(۳) دلم از مهر | تو در تاب | شد ای ماه | ولی
(۴) پای در دا | من کشیدن | فتنه از خود | راندن است
زینهار ای | دوستان جان | من و جا | ن شما
گرفتاری | ست آزادی | ی آزادی | گرفتاری
چه کنم شیدا | وه آیدا | نه غمنا | زم نیست
گر زمین را | سیل گیرد | کوهسار | آسوده است

۳۰. نشانه‌های هجایی کدام مصراع کاملاً درست است؟

- (۱) هیچکس این خواب را تعبیر نتوانست کرد (- U - - - U - - - U - - -)
(۲) قدح از خویش خالی می‌کنم سرشار می‌گردم (- - - U - - - U - - - U - - -)
(۳) در این مجلس آن‌کس به کامی رسید (- - U - - U - - U - - U)
(۴) ای پرستو که پیام‌آور فروردینی (- U - - U U - - U U - - U)



۳۱. وزن کدام بیت براساس نشانه‌های هجایی زیر است؟

« U - - U - - U - - U - - »

- ۱) از آن اهل دل در پی هرکس‌اند
- ۲) به هر سو دست شوقی بود بستی
- ۳) بساط سپیدی تباهی گرفت
- ۴) زمینی است چون صورت دل‌فروزی

۳۲. با توجه به ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

گر بود شایسته غم خوردن تو جان من
هر زمان ز امید وصل تو دل خود خوش کنم

- ۱) فضای حاکم بر این دو بیت غم‌گرایی و ناامیدی از وصال است.
- ۲) وزن شعر حاصل چهار بار تکرار « - U - - » است.
- ۳) کاربرد آرایه‌های واج‌آرایی و کنایه در این ابیات مشهود است.
- ۴) پایه‌های آوایی مصراع اول به این ترتیب است: گر بـ و د شـ | پـسـ تـیـ غـم | خـرـدـنـ تـا | جـانـ مـن

۳۳. مفهوم ذکرشده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) من مانده‌ام مهجور از او، بیچاره و رنجور از او
- ۲) دلم را داغ عشقی بر جبین نه
- ۳) اسیرش نخواهد رهایی ز بند
- ۴) باران اشکم می‌رود از ابرم آتش می‌جهد

۳۴. مفهوم کلی کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) عزت ز قناعت است و خواری ز طمع
- ۲) اکسیر قناعت را سرمایه دستت کن
- ۳) در این بازار اگر سودی است با درویش خرسند است
- ۴) به جفا دل ز تو شد قانع و دشمن کام است

۳۵. کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

- مرا گه گه به دردی یاد می‌کن
- ۱) گر طلب کنی از جان، عشق و دردمندی را
 - ۲) در آن محفل که درد عشق ساقی است
 - ۳) داروی درد شوق را با همه علم عاجزم
 - ۴) غافل از درد مباشید که در عرصه عشق

که باشد که روزی به مردی رسند
به هر جا خاطری دیدی شکستی
ز مه تا به ماهی سیاهی گرفت
هوایی است چون سیرت بردباری

این نصیب از دولت عشق تو بس باشد مرا
باز گویم نه چه جای این هوس باشد مرا

گویی که نیش دور از او در استخوانم می‌رود
(سختی هجران)
زبـانـم را بـیـانـی آتـشـمـین ده
(تقاضای عاشق شدن)
شکارش نجوید خلاص از کمند
(تلاش برای رهایی از بلای عشق)
با پختگان گو این سخن سوزش نباشد خام را
(هر کسی درد عشق را درک نمی‌کند)

با عزت خود بساز و خواری مطلب
در عالم درویشی افسر زن و سلطان باش
خدایا منعم گردان به درویشی و خرسندی
آه اگر از تو تمنای وفایی می‌داشت

که دردت مرهم جان می‌نماید
عشق را هنر یابی، درد را دوا بینی
تمنا باده است و ناله میناست
چاره کار عشق را با همه عقل جاهلم
زخم‌ها همچو نیام‌اند همه توأم تیغ

مدت پاسخ‌گویی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن

■ عین الأنسب للجواب فی ترجمة العبارات من أو إلى العربية (۴۱-۳۶):

۳۶. ﴿لَا تُصَغِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمَشْ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾.

- ۱) صورتت را متکبرانه از مردم برمگردان و با مستی قدم مگذار، زیرا خداوند هر خودستا و مغروری را دوست ندارد!
- ۲) متکبرانه از مردم روی برمگردان و با ناز و غرور راه مرو، همانا خداوند خودپسندانِ فخرفروش را دوست نمی‌دارد!
- ۳) از روی تکبر و نخوت از دیگران روی برمگردان، و با شادی و غرور در زمین قدم مگذار، زیرا خداوند هر مغرور فخرفروشی را هرگز دوست نداشته است!
- ۴) با تکبر رویت را از مردم برنگردان و با شادی و خودپسندی بر زمین راه مرو، چرا که خداوند هیچ خودپسند فخرفروشی را دوست نمی‌دارد!

۳۷. «إِنَّ بَعْضَ الشُّعْرَاءِ الْإِيرَانِيِّينَ اسْتَفَادُوا مِنْ صِنَاعَةِ التَّلْمِيعِ وَ هِيَ صِنَاعَةٌ امْتَزَجَتْ فِيهَا الْأَبْيَاتُ الْفَارْسِيَّةُ بِالْأَبْيَاتِ الْعَرَبِيَّةِ!»:

- (۱) برخی شاعران ایرانی از صنعت «تلمیع» استفاده کرده‌اند و آن صنعتی است که در آن ابیات فارسی با ابیات عربی در هم آمیخته است!
- (۲) قطعاً بعضی از شاعران ایران از صنعت «تلمیع» استفاده کرده‌اند و آن صنعتی است که در آن ابیات فارسی با ابیات عربی آمیخته می‌شود!
- (۳) صنعت «تلمیع» را بعضی از شاعرهای ایرانی به کار برده‌اند، و تلمیع صنعتی است که در آن بیت فارسی با بیت عربی مخلوط شده است!
- (۴) استفاده از صنعت «تلمیع» در بعضی از اشعار ایرانی وجود دارد، و آن صنعتی است که در آن بیت‌های فارسی با بیت‌های عربی در هم آمیخته است!

۳۸. «حُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ، فَحَسِّنْ خُلُقَكَ وَ ابْتَعِدْ عَنِ سُوءِ الْخُلُقِ!»:

- (۱) خوش اخلاقی نصف دین است، پس اخلاقت را نیکو کن و از بداخلاقی دوری کن!
- (۲) اخلاق خوش نیمی از دین است، پس خوش اخلاق باش و از بداخلاقی دوری کن!
- (۳) خوش اخلاقی نصف دین است، بنابراین اخلاقت را نیکو گردان و اخلاق بد را از خود دور کن!
- (۴) نصف دین، خوش اخلاقی است، پس باید اخلاقت را نیکو کنی و از بداخلاقی دوری کنی!

۳۹. «كَمْ مَرَّتْ حَيَاتِي، أَرْجُو أَنْ تَذُوقَ طَعْمَهَا، قَبْلَ أَنْ تَشُمَّ رَائِحَةَ الْمَوْتِ!»:

- (۱) چقدر زندگی‌ام تلخ شده، امیدوارم که طعمش را بچشد قبل از اینکه بوی مرگ را استشمام کند!
- (۲) چقدر زندگی‌ام را تلخ کردی، امیدوارم که طعم آن را بچشی قبل از اینکه بوی مرگ را استشمام کنی!
- (۳) زندگی‌ام بسیار تلخ شده است، امیدوارم که آن طعم را بچشی قبل از آنکه مرگ را ببویی!
- (۴) زندگی‌ام بسیار را تلخ کردی، به امید آنکه آن طعم را بچشی قبل از اینکه رایحه مرگ را استشمام کنی!

۴۰. عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) جبل دماوند اعلیٰ جبال فی ایران: کوه دماوند بلندترین کوه در ایران است!
- (۲) حیّ علی خیر العمل: به سوی بهترین کار بشتاب!
- (۳) عداوة العاقل خیر من صداقة الجاهل: دشمن عاقل بهتر از دوست نادان است!
- (۴) «ليلة القدر خیر من ألف شهر»: شبی که از هزار ماه بهتر است، قدر است!

۴۱. «داناترین مردم کسی است که دانش‌های دیگران را بر علم خود می‌افزاید!»:

- (۱) أعلم من الناس هو الذي قد يجمع علوم الآخرين إلى علمه!
- (۲) أعلم الناس من يجمع علوم الآخرين إلى علمه!
- (۳) أعلم الناس هو الذي قد يجمع علم الآخرين إلى علمه!
- (۴) أعلم الناس من يجمع علم الآخرين إلى علومه!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص (۴۴-۴۲):

إن نظرنا إلى موارد الاستفادة من الحيوانات الأليفة (كغياخوار) فسنرى أن قسماً منها لا يُستفاد إلا من لحومها (لحم: گوشت)، و القسم الآخر يُستفاد من لبنه على الألب، و قسم لا يُستفاد منه إلا للركوب، ولكنّ الجمل (شتر) يُقدّم كلّ هذه الخدمات. يُعرف الجمل بسفينّة الصحراء، لأنّه يتمتّع بخصائص متعدّدة تجعله قادراً على العيش في الصحراء. هو يتحمّل العطش بين السبعة إلى عشرة أيّام و يخزن الطعام في بدنه بحيث لا يحتاج إلى أيّ طعام لمدة أيّام و لهذا يُستخدم من الجمل للنقل في المناطق الجافّة و الصحراويّة

۴۲. عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) لا يُستفاد من الجمل إلا في النّقل!
- (۲) تُعرف الحيوانات الأليفة بسفينّة الصحراء!
- (۳) الجمل يتحمّل العطش أكثر من ثمانية أيّام!
- (۴) إنّنا نستفيد من لحم كلّ الحيوانات الأليفة!

۴۳. لماذا يُستخدم من الجمل للنّقل في المناطق الصحراويّة؟ عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) لأنّه يخزن الطعام في جسمه لمدة أيّام!
- (۲) لأنّه يتمتّع بخصائص متعدّدة لا تمتلكها بقية الحيوانات!
- (۳) لأنّه يقدر على تحمّل العطش لمدة أيّام!
- (۴) لأننا نستفيد من لبنه في الصحراء!

۴۴. عَيْنِ الْخَطَأِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الْإِعْرَابِ لِلْكَلِمَاتِ: «الآخر - يُقدّم - يُعرف - المناطق»

- (۱) الآخر: مفرد مذكّر، اسم تفضيل على وزن «أفعل»، معرب / صفة و مرفوع بالتبعية من «القسم»
- (۲) يُقدّم: فعل مضارع، للغائب، مزيد ثلاثي من باب «تفعيل»، معلوم، متعدّد / فعل و فاعل و الجملة فعلية
- (۳) يُعرف: فعل مضارع، للغائب، مجرد ثلاثي، مجهول، متعدّد / فعل و نائب فاعله «الجمل»
- (۴) المناطق: اسم مكان، جمع تكسير (مفردة: منطقة)، معرب / مجرور بالكسرة بحرف الجرّ

■ ■ ■ عَيْنِ الْجَوَابِ الصَّحِيحِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۵۰-۴۵):

۴۵. عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) كَانَتْ «جندی سابور» أكبر مكتبة في العالم القديم!
- (۲) الحكمة تعمّر في قلب المتواضع الجبار!
- (۳) إذا ملك الأراذل، هلك الأفاضل!
- (۴) هذا السروال الرجالي بتسعين ألف تومان!

۴۶. عین المناسب لمفهوم هذه العبارة: «أكبر العيب أن تعيبَ ما فيك مثله»

- (۱) آيينه چون نقش تو بنمود راست
(۲) تو عيب گسان هيچگونه مجوی
(۳) موی بشكافي به عيب ديگران
(۴) مرد عاشق چون بود در عشق زار

۴۷. عین عبارة جاء فيها اسم التفضيل و اسم المكان معاً:

- (۱) أحب الإمام التَّامَن الذي مرَّقه في مدينة مشهد!
(۲) أختي الكبرى ذات ثروة كثيرة و تعيش في بيت كبير!
(۳) الفلاح يعمل في المزارع حتى يزرع ألد الفواكه!
(۴) أحب إخواني من يرشدني إلى المحاسن!

۴۸. عین كلمة «خير» يختلف في المعنى:

- (۱) لا تنتظر خيراً من الأحمق فإنه لا يتفكر في أعماله!
(۲) إذا فعلت عملاً خيراً مما كنت تفعله فأنت الفائزة!
(۳) الخير هو أن تُنفق إلى الفقراء مما تحبّه!
(۴) إذا زرعت خيراً في الدنيا تحصد في الآخرة!

۴۹. عین الخطأ في استخدام اسم التفضيل:

- (۱) إن لغة القرآن أبلغ من جميع اللغات الأخرى!
(۲) أختي «فاطمة»، كبرى من الزميلات في صفّها!
(۳) أختي الكبرى تدرس في فرع الأدب العربي!
(۴) أنا أعلم أن «مريم» أعلم من أخواتها!

۵۰. عین اسم المكان مجزوراً:

- (۱) وجدت متاجر في السوق فيها أحسن الفساتين في النوعية!
(۲) يضم بلدنا في العصر الحاضر، الكثير من المفارح!
(۳) أمي أعلم بمصالح أسرنا فنحن نتبعها عندما تأمرنا!
(۴) مشاهدة مساكن قديمة في هذه القرية أمر طبيعي!

تاریخ

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۵۱. به ترتیب کدام منبع اطلاعات مفیدی دربارهٔ اوضاع سیاسی و هنری سلسله‌های حکومتی ارائه می‌کند و کدام منبع تاریخی کمک زیادی به شناخت فرهنگ و آداب و رسوم در دوره‌های مختلف می‌کند؟

- (۱) سکه‌ها - افسانه‌ها و اساطیر
(۲) ادبیات عامیانه - سکه‌ها
(۳) اشیاء هنری - بناهای تاریخی
(۴) تاریخ‌های عمومی - تیکنگاری‌ها

۵۲. تاریخ‌نگاری روایی ابتدا برای چه موضوعی به کار می‌رفت و در کدام روش تاریخ‌نگاری، ممکن است که برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ دور بماند؟

- (۱) ثبت سخنان و سیره پیامبر (ﷺ) و اصحاب ایشان - روایی
(۲) ثبت سخنان و سیره پیامبر (ﷺ) و اصحاب ایشان - ترکیبی
(۳) نقل سرگذشت اقوام و جوامع گذشته - روایی
(۴) نقل سرگذشت اقوام و جوامع گذشته - ترکیبی

۵۳. در کدام گزینه به ترتیب نمونه‌ای از تاریخ‌های عمومی و اندرزنامه ذکر شده است؟

- (۱) الممالک و المسالک - شاهنامه
(۲) تاریخ سیستان - گلستان
(۳) تاریخ طبری - قابوس‌نامه
(۴) تاریخ بیهقی - سیاست‌نامه

۵۴. هر یک از موارد زیر با کدام دسته از منابع تاریخی ارتباط پیدا می‌کند؟

● تشویق ادیبان به تدوین و ثبت و ضبط رویدادها

● مرسوم شدن از دوره تیموریان

● برخورداری از اطلاعات مفید از زندگی اجتماعی مردم ایران

● ختم کردن تاریخ اساطیری ایران با پایان دوره ساسانیان

- (۱) سلسله‌ای - تیکنگاری - سفرنامه‌ها - تاریخ عمومی
(۲) تاریخ عمومی - سلسله‌ای - تاریخ محلی - تیکنگاری
(۳) تیکنگاری - سلسله‌ای - تاریخ محلی - تاریخ عمومی
(۴) تاریخ عمومی - سلسله‌ای - تاریخ محلی - تاریخ عمومی

۵۵. کدام گزینه مربوط به تیکنگاری نیست؟

- (۱) این نوع تاریخ‌نگاری از دوره تیموریان به بعد مرسوم شد.
(۲) در این نوع تاریخ‌نگاری مؤلفان عموماً به اشارهٔ فرمانروایان تاریخ را ثبت می‌کردند.
(۳) تاریخ زندگی حاکم به صورت متمرکز و ویژه توصیف و ثبت و ضبط می‌شد.
(۴) این نوع از آثار اطلاعات مفیدی از زندگی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کمتر دیده می‌شود.

۵۶. یکی از مهم‌ترین معیارهای سنجش درستی یک گزارش تاریخی چیست و کدام مورخ عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیل بطلان و نادرستی آن می‌دانست؟

- (۱) بررسی مطابقت آن با عقل - طبری
(۲) بررسی مطابقت آن با عقل - یعقوبی
(۳) مطابقت با شواهد باستان‌شناسی - ابن اسفندیار
(۴) مطابقت با شواهد باستان‌شناسی - ابن مسکویه



۵۷. کدام گزینه درباره «فتوح البلدان» (اثر بلاذری) درست است؟

- ۱) مورخ در این روش ناچار دست به گزینش و انتخاب می‌زند و امکان دارد که برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.
- ۲) یکی از معایب این سبک تاریخ‌نگاری این است که نویسندگان هیچ نقد و نظری درباره درستی و یا نادرستی خبر ارائه نمی‌کنند.
- ۳) این نوع تاریخ‌نگاری در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر (ﷺ) و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد.
- ۴) مورخ با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آنها، علل و آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند.

۵۸. کدام گزینه بیان درستی درباره مورخ شهیر مسعودی دارد؟

- الف) مسافرت برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی
- ب) نگارش کتاب خود براساس روش موضوع محور
- ج) نوشتن حوادث به ترتیب زمان وقوع
- د) استفاده از روش تاریخ‌نگاری تحلیلی

- ۱) الف - د ۲) الف - ب ۳) ب - ج ۴) ج - د

۵۹. کدام گزینه به ترتیب درباره تاریخ‌نگاری تحلیلی درست، ولی درباره تاریخ‌نگاری ترکیبی نادرست است؟

- ۱) بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد - تحلیل و تفسیر همه جانبه آثار و پیامدهای یک واقعه
- ۲) ناچار بودن مورخ به گزینش و انتخاب برخی از روایت‌ها - متداول شدن از اواخر قرن سوم هجری
- ۳) تنظیم گزارش پس از مطالعه و مطابقت همه روایت‌ها - جمع‌آوری اخبار و فراوان و واگذاری قضاوت درستی آنها به خواننده
- ۴) ارائه تحلیل و تفسیر از پیامدها و آثار واقعه تاریخی - دور ماندن برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ

۶۰. درستی و نادرستی عبارت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) در دوره اسلامی نوشته‌های مورخان به دو روش سال‌شمار و موضوعی تنظیم می‌گردید.
- ب) متون فلسفی و کلامی و فقهی نیز می‌تواند مورد مطالعه و توجه و استفاده مورخان قرار بگیرد.
- ج) تاریخ‌نگاری عمومی از قرن سوم هجری آغاز گردید و تا دوره صفویه ادامه یافت.
- د) نگارش تاریخ‌های منظوم که پیشینه دیرینه‌ای داشت (مانند شاهنامه فردوسی)، پس از حمله مغولان رو به افول نهاد.

- ۱) صحیح - غلط - غلط - صحیح ۲) صحیح - صحیح - غلط - غلط
- ۳) غلط - صحیح - غلط - صحیح ۴) غلط - غلط - غلط - صحیح

جغرافیا

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۶۱. به ترتیب ویژگی اصلی هر ناحیه چیست و ناحیه‌بندی بر چه اساسی صورت می‌گیرد؟

- ۱) وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی - طرز تفکر جغرافی‌دان و شیوه کار او
- ۲) تمایز با بخش‌های پیرامون خود - هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان
- ۳) وحدت و همگونی مطلق عناصر طبیعی و انسانی - انتخاب معیارها و ملاک‌ها
- ۴) وجود شباهت‌ها و تفاوت‌های پدیده‌ها - میزان اهمیت معیارهای انتخابی

۶۲. نواحی طبیعی در چه مناطقی گسترده شده‌اند و نیز نواحی انسانی در کجا شکل می‌گیرند؟ هم‌چنین چه عاملی موجب تعیین مرزهای

اداری و سیاسی می‌شود؟

- ۱) سراسر کره زمین - مناطق قابل سکونت - پراکندگی جمعیت ساکن در آن منطقه
- ۲) خشکی‌های روی زمین - مناطق قابل سکونت - تصمیم‌گیری انسان‌ها
- ۳) قاره‌ها - در بستر نواحی طبیعی - پیوندهای قومی و زبانی بین اهالی آن ناحیه
- ۴) سراسر کره زمین - در بستر نواحی طبیعی - تصمیم‌گیری انسان‌ها

۶۳. با توجه به مفهوم مرزها و کانون ناحیه، نمی‌توان گفت که

- ۱) در ناحیه مجاور یک ناحیه صنعتی از تعداد کارگاه‌ها و کارخانه‌ها کاسته می‌شود.
- ۲) با حرکت به سوی مرزهای ناحیه به تدریج از عوامل همگونی ناحیه کاسته می‌شود.
- ۳) در کانون ناحیه صنعتی تجمع زیاد کارخانه‌ها مشاهده می‌شود.
- ۴) تمرکز و تعدد کارگاه‌ها و کارخانه‌ها در یک ناحیه صنعتی با حرکت به سوی مرزها افزایش می‌یابد.

۶۴. به چه علت انسان‌ها دست به ایجاد تغییرات در محیط‌های طبیعی می‌زنند؟

- ۱) مقابله با شرایط ناپایدار و بلایای طبیعی
- ۲) به منظور زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی
- ۳) پیوند دادن بین نواحی مختلف طبیعی و انسانی
- ۴) با هدف پژوهش و تحقیق بر روی گونه‌های گیاهی و جانوری

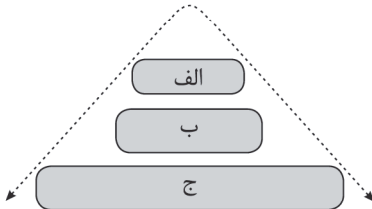


۶۵. چه تعداد از عبارتهای زیر صحیح است؟

- تعیین مرز نواحی در زیست‌بومها و نواحی طبیعی دشوارتر از تعیین مرز در نواحی انسانی است.
- قلمرو و وسعت نواحی یکسان نیست و حتی می‌تواند در اندازه یک قاره باشد.
- زیاد و کم شدن وسعت نواحی تنها در اثر عوامل طبیعی ممکن است.
- مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

(۱) یک مورد (۲) دو مورد (۳) سه مورد (۴) همه موارد

۶۶. مدیریت نهادهای سیاسی و اداری کدام نواحی را تحت اداره خود قرار می‌دهد؟ هم‌چنین در نمودار زیر به ترتیب نواحی طبیعی، سیاسی و انسانی در کدام قسمت قرار گرفته‌اند؟



- (۱) همه نواحی - ج، الف، ب
- (۲) نواحی انسانی - ج، ب، الف
- (۳) همه نواحی - ج، ب، الف
- (۴) نواحی انسانی - الف، ب، ج

۶۷. ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا نام دارد و هرچه به سمت بیابان صحرا حرکت کنیم، به ناحیه‌ای می‌رسیم که در آنجا

- (۱) ساوان - دیگر اثری از علفزارها دیده نمی‌شود.
- (۲) استپ بیابانی - مراتع مداری به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شود.
- (۳) ساوان - بارندگی کمتر می‌شود.
- (۴) استپ بیابانی - علفزارها کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شود.

۶۸. کدام گزینه به معیارهای ناحیه‌بندی مرتبط با عوامل طبیعی اشاره دارد؟

- | | | |
|------------------------------|--------------------|------------|
| (الف) نوع فعالیت‌های اقتصادی | (ب) نوع پوشش گیاهی | (ج) زبان |
| (د) نوع کشت | (ه) آداب و رسوم | |
| (۱) د، ب | (۲) الف، ه | (۳) ج، ه |
| | | (۴) الف، ج |

۶۹. هر کدام از وضعیت‌های بارندگی زیر مربوط به کدام زیست‌بوم می‌باشد؟ (به ترتیب)

- | | |
|---|---|
| (الف) هفت ماه از سال بدون باران | (ب) باران در تمام سال |
| (ج) تابستان بارانی و زمستان خشک | |
| (۱) نیمه بیابانی - ساوان متراکم - ساوان پراکنده | (۲) بیابان - جنگل‌های استوایی - ساوان پراکنده |
| (۳) نیمه بیابانی - جنگل‌های استوایی - ساوان پراکنده | (۴) نیمه بیابانی - ساوان پراکنده - ساوان متراکم |

۷۰. مهاجرت روستاییان از یک ناحیه سبب شده تا وسعت آن ناحیه کشاورزی کاهش یابد. این امر نشان می‌دهد که

- (۱) مرزهای نواحی قابل تغییرند.
- (۲) قلمرو و وسعت نواحی متفاوت است.
- (۳) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای طبیعی و انسانی منطبق نیستند.
- (۴) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.

جامعه‌شناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۷۱. پاسخ هر یک از سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را چه می‌نامند؟
- جهان تکوینی شامل چه بخش‌هایی می‌شود؟

● ابعاد اخلاقی به کدام بخش جهان انسانی مربوط می‌شود؟

- | | |
|---|---|
| (۱) هنجارهای اجتماعی - ذهنی و فرهنگی - جهان فرهنگی | (۲) فرهنگ - فردی و اجتماعی - جهان اجتماعی |
| (۳) هنجار اجتماعی - طبیعی و مافوق طبیعی - جهان ذهنی | (۴) فرهنگ - طبیعی و مافوق طبیعی - جهان فردی |

۷۲. در دیدگاهی که در تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و طبیعی؛ جهان فرهنگی را مهم‌تر می‌داند، کدام جهان مانند ماده خام تشبیه شده است؟

- | | | | |
|---------------|-----------------|-----------------|---------------|
| (۱) جهان ذهنی | (۲) جهان تکوینی | (۳) جهان فرهنگی | (۴) جهان فردی |
|---------------|-----------------|-----------------|---------------|

۷۳. با توجه به دیدگاه سوم در مورد ارتباط جهان‌های مختلف، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) این دیدگاه جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی نمی‌داند.
- (۲) این دیدگاه جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
- (۳) این دیدگاه جهان فردی و ذهنی اشخاص را نادیده می‌گیرد.
- (۴) بنابراین دیدگاه هر دو جهان فرهنگی و تکوینی مهم بوده و در تعامل با یکدیگر هستند.



۷۴. پرسش‌های زیر به ترتیب به کدام یک از پرسش‌های بنیادین بشر می‌پردازند؟

الف) آیا انسان موجودی مختار و فعال است یا مجبور و منفعل؟

ب) آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟

ج) آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟

(۱) هستی‌شناسانه - معرفت‌شناسانه - انسان‌شناسانه

(۲) انسان‌شناسانه - معرفت‌شناسانه - هستی‌شناسانه

(۳) معرفت‌شناسانه - انسان‌شناسانه - هستی‌شناسانه

(۴) انسان‌شناسانه - هستی‌شناسانه - معرفت‌شناسانه

۷۵. کدام یک از فرهنگ‌های نمونه زیر دارای تداوم تاریخی بالا بوده، ولی گستره جغرافیایی وسیع نداشته است و کدام فرهنگ هم تداوم تاریخی بالا نداشته و هم در گستره جغرافیایی وسیع شکل نگرفته است؟

(۱) ژاپن - اینکاها (۲) مسیحیت - ژاپن (۳) مسیحیت - اینکاها (۴) اینکاها - ژاپن

۷۶. کدام بخش جهان انسانی هویت فرهنگی دارد؟ متفکران مسلمان در نگرش به کدام قسم از جهان‌های ارائه شده، جهان‌بینی متفاوتی با برخی از نظریه‌پردازان این حوزه دارند؟

(۱) جهان اجتماعی - جهان فرهنگی

(۲) جهان ذهنی - جهان تکوینی

(۳) جهان اجتماعی - جهان تکوینی

(۴) جهان ذهنی - جهان فرهنگی

۷۷. مشخص کنید که موقعیت‌های زیر مربوط به کدام یک از انواع جهان انسانی است؟

الف) کتاب شعر نوشتن و چاپ کردن آن

ب) لبخند زدن به یک کودک

ج) سخنرانی کردن

د) ایده دکوراسیون منزل را در ذهن داشتن

(۱) فردی - اجتماعی - اجتماعی

(۲) اجتماعی - فردی - فردی

(۳) اجتماعی - اجتماعی - فردی

(۴) فردی - اجتماعی - اجتماعی

۷۸. درستی یا نادرستی هریک از عبارات زیر در کدام گزینه به شکل صحیح آمده است؟

● فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند و بر این اساس پاسخ‌گوی سؤالات ثابت و متغیر بشر باشد.

● فرهنگ‌های مختلف، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارند.

● در طول زمان، در سرزمین واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند.

● فرهنگی که به عقلانیت قائل نباشد، نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد.

(۱) غلط - صحیح - غلط - صحیح

(۲) صحیح - غلط - غلط - صحیح

(۳) صحیح - غلط - غلط - صحیح

(۴) غلط - صحیح - صحیح - غلط

۷۹. درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) فرهنگ صهیونیسم کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.

ب) آزادی همواره راهی از یک امر برای رسیدن به امر دیگر است.

ج) در فرهنگ‌های جبرگرا انسان محکوم به سرنوشتی محتوم نیست.

(۱) نادرست - درست - نادرست (۲) درست - نادرست - درست (۳) درست - نادرست - نادرست (۴) نادرست - نادرست - درست

۸۰. به ترتیب در صورتی که کدام یک از ارزش‌های متعلق به یک فرهنگ مطلوب جهانی تحقق نیابد، این نتایج حاصل می‌شود؟

الف) پایداری شدن حقوق انسان‌ها

ب) بحران‌های روحی و روانی

ج) نفوذ سلطه‌گران و منفعل شدن انسان‌ها

(۱) معنویت - عدالت - حقیقت

(۲) عدالت - معنویت - تعهد و مسئولیت

(۳) عدالت - آزادی - معنویت

(۴) مسئولیت - معنویت - عدالت

فلسفه

۸۱. با در نظر گرفتن مراتب تفکر کدام عبارت را می‌توان صحیح دانست؟

(۱) با رسیدن به دانش و ادراک فلسفی تفکر فلسفی در انسان شروع می‌شود.

(۲) با برخورداری انسان از تفکر فلسفی، دیگر نیازی به پرداختن به تفکر در فطرت اول را ندارد.

(۳) نسبت منطقی میان مراتب تفکر عموم و خصوص مطلق می‌باشد.

(۴) هر انسانی می‌تواند تفکر فلسفی داشته باشد و به سؤالات عمیق و فلسفی بپردازد.

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۸۲. کدام گزینه در مورد تفکر فلسفی نادرست است؟

- ۱) همین که انسان وارد این وادی شد و به دنبال یافتن پرسش‌های فلسفی برآمد، در حال تمرین تفکر فلسفی است.
- ۲) تفکر فلسفی صرفاً محدود به فیلسوفان نیست و یک کارگر نیز می‌تواند تفکر فلسفی داشته باشد.
- ۳) لازمه ورود به تفکر فلسفی، عبور از سوالات معمولی زندگی است.
- ۴) تفکر فلسفی دومین مرتبه تفکر است.

۸۳. نظر سوفیست‌ها درباره حقیقت چه بود؟

- ۱) آنچه که سبب شود با آن بتوان بر دشمنان غالب شد.
- ۲) کمک گرفتن از انواع مغالطه‌ها در استدلال تا بتوان به واقعیت دست یافت.
- ۳) هرآنچه که به ادراک و تصور فردی درآید.
- ۴) سخنی که با وجود نادرستی مورد پذیرش همه واقع شود.

۸۴. کدام یک از پرسش‌های زیر را می‌توان یک پرسش بنیادین و فلسفی دانست؟

- ۱) آیا می‌توان برای زندگی انسان معنا یافت و آن را ارزشمند دانست؟
- ۲) چه معیارهایی برای اندیشه‌ورزی قاعده‌مند وجود دارد؟
- ۳) آیا می‌توان برای همه جرم‌ها یک حکم صادر کرد؟
- ۴) فلسفه علم‌آموزی چیست؟

۸۵. کدام یک از گزاره‌های زیر مرتبط با هستی‌شناسی نیست؟

- ۱) درک واقعیت‌های هستی امکان‌پذیر است.
- ۲) وجود بر دو قسم مادی و غیرمادی است.
- ۳) موجودات جهان به دو دسته میرا و نامیرا تقسیم می‌شوند.
- ۴) هستی یک وجود بی‌حد و مرز است.

۸۶. با توجه به فلسفه‌های مضاف کدام گزینه را می‌توان صحیح دانست؟

- ۱) با اضافه کردن دانش و علمی خاص به فلسفه، فلسفه مضاف آن موضوع شکل می‌گیرد.
- ۲) آنچه که در علوم بررسی می‌شوند، پایه و مبانی فلسفه‌های مضاف هستند.
- ۳) از بخش‌های اصلی وجودشناسی بود که دارای شاخه‌های مهم در فلسفه می‌باشد.
- ۴) قوانین بنیادی هستی‌شناسی را وارد حوزه‌ای خاص می‌کنند.

۸۷. کدام گزینه مرتبط با شاخه‌های فلسفه است؟

- ۱) انتقال قوانین بنیادین وجود شناسی به محدوده خاص
- ۲) بررسی مسائل پیرامون اصل وجود
- ۳) معرفت به وجود فرع بر امکان شناخت آن است
- ۴) هستی‌شناسی و معرفت شناسی دو بخش اصلی آن است.

۸۸. کدام گزینه به مسئله عمیق‌تری اشاره دارد؟

- ۱) برخی فضائل اخلاقی ذاتاً ارزشمند هستند.
- ۲) تاریخ انسان از قانونمندی خاصی پیروی می‌کند.
- ۳) اساس حکومت و سیاست را قدرت تشکیل می‌دهد.
- ۴) درک واقعیت‌های هستی امکان‌پذیر هست.

۸۹. با توجه به بحث اصالت فرد و اصالت جامعه، کدام گزینه بیانگر دیدگاه متفاوتی است؟

- ۱) تصمیم‌گیری‌های انسان تابع شرایط اجتماعی آنها است.
- ۲) افراد یک جامعه نقش و هویت مستقلی ندارند.
- ۳) با گرد هم آمدن افراد و زندگی طولانی آنان با یکدیگر، یک روح جمعی در جامعه شکل می‌گیرد.
- ۴) میان منافع فردی و منافع جمعی، منافع جمعی در اولویت قرار می‌گیرد.

۹۰. با توجه به باورهای لیبرالیسم، کدام گزینه را می‌توان به این دیدگاه منتسب دانست؟

- ۱) اصالت جمع، مدارس دولتی، آزادی
- ۲) مالکیت خصوصی، تامین آزادی‌های فردی، سرمایه‌داری
- ۳) تعاونی‌های اقتصادی، اصالت فردی، تقدم منابع افراد بر جمع
- ۴) شکل‌گیری روح جمعی، اصالت جمع، منفعت اقتصادی جامعه

روانشناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۹۱. پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی چه نام دارد؟ و پژوهش‌های دانشمندان با کدام مورد شروع نمی‌شود؟

- ۱) فرضیه - نظریه
- ۲) نظریه - مسئله
- ۳) فرضیه - طرح مسئله
- ۴) طرح مسئله - فرضیه

۹۲. هریک از موارد زیر به ترتیب به کدام یک از مراحل روش علمی اشاره شده است؟

- الف) برای تأیید باید براساس مشاهدات تجربی سنجیده گردد.
- ب) تجربه قبلی و قوه تخیل در آن دخیل است.
- ج) مجموعه منسجمی از قوانین را در بر می‌گیرد.
- د) مسئله - فرضیه - نظریه

- ۱) مسئله - فرضیه - نظریه
- ۲) فرضیه - قانون - اصل
- ۳) فرضیه - فرضیه - نظریه
- ۴) مسئله - طرح مسئله - اصل



۹۳. کدام گزینه سلسله مراتب گزاره‌های علمی را به درستی نشان می‌دهد؟
 (۱) نظریه - مسئله - فرضیه - اصل یا قانون
 (۲) فرضیه - مسئله - قانون - نظریه
 (۳) مسئله - فرضیه - اصل یا قانون - نظریه
 (۴) فرضیه - مسئله - نظریه - اصل یا قانون
۹۴. پژوهشگران در کدام یک از موارد زیر دشواری بیشتری برای توصیف و تبیین خواهند داشت؟
 (۱) چرا بهره هوشی ساکنان قاره آفریقا نسبت به قاره اروپا کمتر است؟
 (۲) افراد درگیر بیماری دیابت چطور باید قند خون خود را تأمین کنند؟
 (۳) چرا انسان توانایی شنیدن فراصوت را ندارد و برخی از صورت‌های انرژی را نمی‌بیند؟
 (۴) علت تحریک‌پذیری بالای نوجوانان در مورد مسائل پیش پا افتاده چیست؟
۹۵. در کدام گزینه جامع‌ترین و درست‌ترین شکل از تعریف روان‌شناسی ارائه شده است؟
 (۱) مطالعه فعالیت‌های مورد مشاهده انسان‌ها و فرایندهای ذهنی غیرقابل مشاهده او
 (۲) بررسی فعالیت‌های قابل مشاهده جاندار و شناخت‌های غیرقابل مشاهده انسان
 (۳) مطالعه همه فعالیت‌های قابل مشاهده و غیرقابل مشاهده انسان‌ها و جانداران
 (۴) بررسی فعالیت‌های مستقیم و قابل مشاهده انسان که نشان‌گر کارکردهای اوست.
۹۶. در کدام گزینه به یکی از مصادیق شناخت عالی اشاره شده است؟
 (۱) آرش هنگام ساز زدن، از شدت علاقه تپش قلب می‌گیرد.
 (۲) مریم در پارکینگ مرکز خرید با شنیدن صدای بوق ماشین به سمت صدا بر می‌گردد.
 (۳) علی سعی دارد برای بالا بردن نمره زبانش، هر روز چند لغت بخواند.
 (۴) فاطمه اغلب فراموش می‌کند که کلیدهای خانه را با خود ببرد.
۹۷. هر یک از موارد زیر به کدام یک از جنبه‌های رشد اشاره دارد؟
 الف) بازی کودکان در اواخر دوران دبستان قاعده‌مندتر شده و مشترکاً بازی می‌کنند.
 ب) اگر با کودک به آرامی و با لحنی محکم صحبت کنیم، امکان پذیرش نظر مخالف وجود دارد.
 ج) اگر شیشه شیر را از کودک ۶ ماهه بگیریم و پشت سر خود قایم کنیم، او فکر می‌کند که دیگر شیشه‌ای وجود ندارد.
 (۱) شناختی - اجتماعی - جسمانی
 (۲) اجتماعی - اجتماعی - شناختی
 (۳) اجتماعی - هیجانی - هیجانی
 (۴) اجتماعی - هیجانی - شناختی
۹۸. به سؤالات زیر پاسخ دهید.
 ● شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی چه نام دارد؟
 ● به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است چه گفته می‌شود؟
 ● به رشد توانایی‌های مرتبط با توجه، ادراک، حافظه و ... چه می‌گویند؟
 ● احساس پشیمانی و سپاسگزاری چه نوع هیجانی است؟
 (۱) روان‌شناسی رشد - عوامل وراثتی - رشد جسمانی - رشد هیجانی - هیجان ساده
 (۲) فراخوانی زندگی - رسش یا پختگی - یادگیری - رشد شناختی - هیجان مرکب
 (۳) عوامل وراثتی و محیطی - فراخوانی زندگی - عوامل محیطی - رشد جسمانی - هیجان ساده
 (۴) رسش یا پختگی - عوامل محیطی - عوامل وراثتی - رشد ادراک اخلاقی - هیجان مرکب
۹۹. به سن احتمالی کودکان مذکور در کدام گزینه به درستی اشاره شده است؟
 الف) نرگس در مهمانی با دیدن آدم‌های زیاد گریه کرد و به آغوش مادرش پناه برد.
 ب) هستی در کوچه با محسن و محمد بازی نمی‌کند و فقط در کنار دوستش فاطمه می‌ماند.
 ج) زهرا با این که اصرار کرد که دختر خاله‌اش در خانه آنها بماند و همه اسباب‌بازی‌هایش را روی زمین ریخته، با او بازی نمی‌کند و سرگرم خودش است.
 (۱) ۳/۲ ماهگی - ۴/۵ سالگی - ۷/۸ سالگی
 (۲) ۸ ماهگی - ۷/۸ سالگی - ۴/۵ سالگی
 (۳) ۵/۴ سالگی - ۱۰/۲ سالگی - ۴/۵ سالگی
 (۴) ۸ ماهگی - ۱۰/۲ سالگی - ۷/۸ سالگی
۱۰۰. به ترتیب هر یک از موارد زیر به کدام یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات اشاره کرده است؟
 ● افراد عادی جامعه بیشترین برخورد را با این روش دارند.
 ● ویژگی مهم این روش تکرارپذیری در مورد اشخاص است.
 (۱) مصاحبه - مشاهده - پرسشنامه - آزمون
 (۲) مشاهده - پرسشنامه - آزمون - مصاحبه
 (۳) آزمون - مشاهده - آزمون - آزمون
 (۴) مصاحبه - آزمون - مصاحبه - پرسشنامه
 ● در اجرای آن باید از تعصب و پیش‌داوری به دور باشیم.
 ● اجرای آن فقط باید توسط فرد متخصص انجام گیرد.
 (۲) مشاهده - پرسشنامه - آزمون - مصاحبه
 (۴) مصاحبه - آزمون - مصاحبه - پرسشنامه



مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۱
۱۲ آبان ۱۴۰۲



پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	ریاضی و آمار (۲)	نسیم اکبری	فرشاد ابوالقاسمی - محمد مهدی میلانی	نگین رستمی کیا - نیما اشرف نیا محمد کاووسی - سمانه ریحانی معین الدین تقی زاده
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	مرتضی کلاشلو	فاطمه اصل سلیمانی - حسن عادلخانی	
۳	عربی، زبان قرآن (۲)	کاظم غلامی	سمانه ریحانی	
۴	تاریخ (۲)	پیمان بیگدلی - مریم پورنعمت - معین الدین تقی زاده - کوثر دستورانی منوچهر ستینه - مژده طالب - شیما کریمی - سعید یاری		
۵	جغرافیا (۲)			
۶	جامعه شناسی (۲)			
۷	فلسفه (۱)			
۸	روانشناسی			

گروه تایپ و ویراستاری (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقی زاده - کبری سلیمانی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.



ریاضی و آمار

۱. گزینه ۴ صحیح است.

گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ همگی درست‌اند ولی در گزینه ۴ تعریف گزاره به صورت ناقص بیان شده (گزاره: جمله‌ای خبری است که در حال حاضر یا آینده یکی از دو ارزش درست یا نادرست را داشته باشد) پس گزینه ۴ نادرست است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۲)

۲. گزینه ۴ صحیح است.

گزاره یک جمله خبری است که ارزش درست یا نادرست داشته باشد. در گزینه ۱ یک جمله‌ای خبری با ارزش نادرست داریم. در گزینه ۲ یک جمله خبری با ارزش درست داریم. در گزینه ۳ اگر n زوج باشد $(-2)^n$ مثبت و اگر n فرد باشد $(-2)^n$ منفی است پس جمله‌ای خبری با ارزش نادرست است. در گزینه ۴ بستگی به نظر هر فرد ممکن است ارزش درست یا نادرست باشد پس جمله خبری سلیقه‌ای می‌باشد و گزاره نمی‌باشد.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۲ و ۳)

۳. گزینه ۴ صحیح است.

ترکیب فصلی وقتی نادرست است که هر دو نادرست باشد پس (الف) درست است.

ترکیب عطفی وقتی درست است که هر دو درست باشد پس (ب) نیز درست است.

ترکیب شرطی وقتی نادرست است که مقدم درست و تالی نادرست باشد پس در قسمت (ج) چون تالی درست است همواره درست است. در ترکیب دوشروطی اگر هر دو طرف هم‌ارزش باشد درست است در $p \Leftrightarrow \sim p$ حتماً یک طرف درست و طرف دیگر نادرست است پس ارزش آن نادرست است و قسمت (د) نیز صحیح است. پس هر ۴ حالت صحیح‌اند.

۴. گزینه ۱ صحیح است.

به دلیل اینکه تعداد عبارات درست در ستون آخر خواسته شده پس باید جدول ارزشی رسم شود.

p	q	$\sim q$	$p \Rightarrow \sim q$	$(p \Rightarrow \sim q) \Leftrightarrow p$
د	د	ن	ن	ن
د	ن	د	د	د
ن	د	ن	د	ن
ن	ن	د	د	ن

در ستون آخر فقط یک درست داریم و گزینه ۱ صحیح است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۱۰)

۵. گزینه ۳ صحیح است.

می‌دانیم $\sim q$ نادرست است پس q درست می‌باشد. به دلیل اینکه $p \Leftrightarrow q$ درست است. پس ارزش p و q یکسان می‌باشد و می‌دانیم q درست است پس p و q هر دو درست می‌باشند پس $p \Rightarrow q$ نیز به صورت $(د \Rightarrow د)$ می‌باشد که درست است. پس داریم:

$$(p \Rightarrow q) \wedge (r \wedge \neg q) \equiv \text{د} \wedge (r \wedge \text{د}) \equiv (\text{د} \wedge r)$$

پس گزاره مرکب سؤال هم‌ارزش $(\text{د} \wedge r)$ می‌باشد چون دلخواه است پس دو حالت داریم:

$$\text{حالت ۱} : r \equiv \text{د} \Rightarrow r \wedge \text{د} \equiv \text{د} \wedge \text{د} \equiv \text{د}$$

$$\text{حالت ۲} : r \equiv \text{ن} \Rightarrow r \wedge \text{د} \equiv \text{ن} \wedge \text{د} \equiv \text{ن}$$

پس در هر دو حالت ارزش r با ارزش کل گزاره یکسان است پس کل گزاره مرکب سؤال هم‌ارزش r می‌باشد و گزینه ۳ صحیح است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۷)

۶. گزینه ۲ صحیح است.

هر رابطه شرطی هم‌ارز نقیض مقدم یا تالی است یعنی:

$$(p \Rightarrow q) \equiv (\sim p \vee q)$$

$$p \Rightarrow \sim q \equiv \sim p \vee \sim q$$

$$\sim p \vee \sim q \equiv \sim(p \wedge q)$$

حال طبق دمرگان داریم:

پس گزینه ۲ صحیح است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۷)

۷. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا جدول ارزشی $(p \Rightarrow r) \wedge \sim q$ را رسم می‌کنیم:

p	q	r	$p \Rightarrow r$	$\sim q$	$(p \Rightarrow r) \wedge \sim q$
د	د	د	د	ن	ن
د	د	ن	ن	ن	ن
د	ن	د	د	د	د
د	ن	ن	ن	د	ن
ن	د	د	د	ن	ن
ن	د	ن	ن	ن	ن
ن	ن	د	د	د	د
ن	ن	ن	د	د	د

پس ۴ سطر اول به صورت

ن
ن
د
ن

است و گزینه ۳ صحیح است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۱۰)

۸. گزینه ۴ صحیح است.

روش (۱) می‌توان برای هر یک از گزینه‌ها جدول ارزشی رسم کرد که وقت‌گیر است.

روش (۲) استفاده از قوانین

$$\text{دمرگان} \quad \sim(p \wedge \sim q) \equiv \sim p \vee (\sim(\sim q)) \equiv \sim p \vee q$$

پس گزینه ۱ صحیح است.

$$p \Rightarrow \sim q \stackrel{\text{تبدیل شرطی}}{\equiv} \sim p \vee \sim q$$

به فصلی

پس گزینه ۲ صحیح است.

$$\sim(p \Rightarrow q) \stackrel{\text{تبدیل شرطی}}{\equiv} \sim(\sim p \vee q) \stackrel{\text{دمرگان}}{\equiv} p \wedge \sim q$$

به فصلی

پس گزینه ۳ صحیح است.

$$p \vee (p \wedge q) \stackrel{\text{قانون جذب}}{\equiv} p$$

که هم‌ارزی با q نادرست است پس گزینه ۴ صحیح است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۹)

۹. گزینه ۳ صحیح است.

تمام گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم.

(الف) ۵۷ بر ۱۹ و ۳ بخش‌پذیر است و اول نیست. (نادرست است)

(ب) واریانس داده‌های ۷, ۷, ۷ برابر صفر است. (درست است)

(ج) در نمودار حبابی متغیر سوم متناسب با مساحت دایره است. (نادرست است)

(د) این گزاره صحیح نیست. (چارک دوم میانه است)

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴)

۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

اگر یک جدول از n گزاره ساده مختلف تشکیل شده باشد، تعداد حالت‌های ارزشی آن برابر با 2^n است. بنابراین:

$$2^n = 32 \Rightarrow 2^n = 2^5 \Rightarrow n = 5$$



۲۱. گزینه ۳ صحیح است.
کتاب المعجم نثری ساده و عالمانه دارد.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۶)
۲۲. گزینه ۱ صحیح است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۹)
۲۳. گزینه ۱ صحیح است.
فقط مورد (ب) نادرست است. ابن یمین قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۶)
۲۴. گزینه ۱ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
(۱) - U U | - - U U | - - U U | - - U -
(۲، ۳، ۴) - U U | - - U U | - - U - | - - U -
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۰)
۲۵. گزینه ۴ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
(۱) در هجاهای ۱۱ مصراع اول و ۷ مصراع دوم حذف همزه صورت گرفته. (۲ مورد)
(۲) در هجاهای ۵ و ۱۱ مصراع اول حذف همزه صورت گرفته. (دو مورد)
(۳) در هجاهای ۱۲ مصراع اول و ۲ مصراع دوم حذف همزه صورت گرفته. (۲ مورد)
(۴) حذف همزه نداریم.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۱)
۲۶. گزینه ۲ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
(۱) - - - U - - - U - - - U
(۲) - - - U - - - U - - - U - - - U
(۳) - - - U U - U - U - - U U - U - U
(۴) - - - U - U - - U U - U - U
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۱)
۲۷. گزینه ۳ صحیح است.
وزن این شعر از چهاربار تکرار وزن واژه «مستفعلن» (- U -) تشکیل شده که با کلمات همه گزینه‌ها، به جز گزینه ۳ این وزن به دست می‌آید.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۳)
۲۸. گزینه ۴ صحیح است.
بررسی بیت‌ها:
(الف) - U - - U U - - U - - U U
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)
(ب) - U - U - U U - - U - U - U U
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)
(ج و د) - U U - - U U - - U U - - U U
(مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن)
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۳)
۲۹. گزینه ۲ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
(۱) زینهار ای | دوستان جا | ن من و جا | ن شما
(۳) دلم از مه | ر تو در تا | ب شد ای ما | ه ولی
(۴) گر زمین را | سیل گیرد | کوهسار آ | سوده است
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۳)

۱۱. گزینه ۳ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
(۱) $-7 < -3 \leftarrow$ نقیض $-7 \geq -3$
(۲) a عددی صحیح است \leftarrow نقیض a عددی صحیح نیست.
(۳) این گزینه درست است.
(۴) $5^5 = 5^3 + 5^2 \leftarrow$ نقیض $5^5 \neq 5^3 + 5^2$
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴)
۱۲. گزینه ۲ صحیح است.
در گزینه ۱ ارزش ترکیب فصلی $(p \vee q)$ درست است و چون این ترکیب دوباره در یک ترکیب فصلی با \neg قرار گرفته فرقی ندارد که \neg درست باشد یا نه، گزاره درست خواهد بود.
در گزینه ۲ ارزش $p \Rightarrow q$ نادرست است و کل گزاره نادرست می‌شود.
در گزینه ۳ چون p درست است حتماً $(\neg p)$ درست است و کل گزاره درست است.
در گزینه ۴ $(q \Rightarrow p)$ درست است و ارزش کل گزاره کاملاً وابسته به ارزش \neg است.
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۷)
۱۳. گزینه ۲ صحیح است.
اگر گزاره $p \Leftrightarrow q$ نادرست باشد، p و q هم‌ارزش نیستند بنابراین $p \vee q$ درست و $p \wedge q$ نادرست می‌شود.
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۸)
۱۴. گزینه ۱ صحیح است.
گزاره $p \Rightarrow q$ فقط در حالتی نادرست است که p درست و q نادرست باشد.
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۸)
۱۵. گزینه ۳ صحیح است.
عکس نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ به صورت $\neg p \Rightarrow \neg q$ است.
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۱۰)
- علوم و فنون ادبی**
۱۶. گزینه ۴ صحیح است.
جامی بهارستان را به تقلید از گلستان (نثر آمیخته به نظم) نوشته است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۸)
۱۷. گزینه ۲ صحیح است.
لمعات: فخرالدین عراقی، رساله دلگشا: عبید زاکانی، تذکره دولتشاه: دولت‌شاه سمرقندی، نفات الانس: جامی، مرصادالعباد: نجم‌الدین رازی
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)
۱۸. گزینه ۱ صحیح است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۲) عراق عجم به ویژه شهر شیراز در حکم مرکز ادبی این عصر به شمار می‌رفت.
(۳) مغولان در اوایل قرن هفتم (سال ۶۱۶ ه. ق) به ایران حمله کردند.
(۴) نام اثر خواجه رشیدالدین فضل‌الله، جامع‌التواریخ است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۴)
۱۹. گزینه ۴ صحیح است.
بیت گزینه ۴ از ابن یمین است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۱۶)
۲۰. گزینه ۳ صحیح است.
افراد نام برده شده در این گزینه، همگی در قرن هشتم می‌زیستند.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)



۳۰. گزینه ۲ صحیح است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) - U - - - U - - - U - - - U
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
(۳) - U - - - U - - - U - - - U
(فعلون فعلون فعل)
(۴) - U - - - U - - - U - - - U
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۳)

۳۱. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی سایر بیت‌ها:
۱ و ۳) - U - - - U - - - U - - - U
۲) - U - - - U - - - U - - - U

(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۳)

۳۲. گزینه ۲ صحیح است.

وزن بیت حاصل سه بار تکرار «- ل-» و یک بار «- ل-» است.
واج آرای کسره و کنایه‌های «غم خوردن» و «دل خوش کردن» در این ابیات مشاهده می‌شود.

(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۳)

۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

مفهوم گزینه (۴): سختی‌های عشق لذت‌بخش است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۳۴. گزینه ۴ صحیح است.

مفهوم بیت‌های ۱، ۲ و ۳: قناعت داشتن سبب سرفرازی است.
(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۴)

۳۵. گزینه ۱ صحیح است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و بیت ۱: درد عشق برای عاشق حقیقی گوارا و عین درمان است.
بررسی سایر بیت‌ها:
۲) عاشق حقیقی طالب درد عشق است.
۳) علم و عقل از درمان درد عشق ناتوانند.
۴) عشق و درد همیشه همراهند.

(علوم و فنون یازدهم، صفحه ۲۴)

عربی، زبان قرآن

۳۶. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: لاتصغر خدک: متکبرانه روی برنگردان / لاتمش: راه مرو /
مرحاً: با شادی و خودپسندی / مختال: خودپسند / فخور: فخر فروش
بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) با مستی (مرحاً: با شادی و خودپسندی) - و (بین «مختال» و «فخور» «واو» وجود ندارد - ضمناً «فی الأرض» ترجمه نشده.
۲) «فی الأرض» (مانند ۱) - خودپسندان (اولاً «مختال» مفرد است نه جمع، ثانیاً «کل» ترجمه نشده)
۳) دیگران (الناس: مردم) - هرگز (اضافی است) - دوست نداشته است («لایحب» مضارع منفی است)

(عربی یازدهم، صفحه ۲)

۳۷. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات مهم: الشعراء الإیرانیین: شاعران ایرانی / استفادوا: استفاده کرده‌اند / امتزجت: در هم آمیخته است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
۲) ایران («الإیرانیین»: ایرانی. صفت است) - مخلوط می‌شود («امتزجت» ماضی است)

۳۸. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات مهم: حُسن الخلق: خوش اخلاقی / حَسَن: نیکو کن / ابتعد: دوری کن / سوء الخلق: بداخلاقی
بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) اخلاق خوش («حُسن الخلق» ترکیب اضافی است نه وصفی) - خوش اخلاق باش (حَسَن خُلُقک: اخلاقت را نیکو کن، معادلی برای «باش» وجود ندارد)

۳) اخلاق بد («سوء الخلق» ترکیب اضافی است نه وصفی) - از خود (اضافی است) - دور کن («ابتعد» لازم است نه متعدی)

۴) نصف دین ... است (جای مبتدا و خبر عوض شده است) - باید نیکو کنی («باید» اضافی است) - دوری کنی (ابتعد: دوری کن، امر است)
(عربی یازدهم، صفحه ۱۲)

۳۹. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات مهم: مَررت: تلخ کردی / أرجو: امیدوارم / أن تذوق: که بچشی / قبل أن تشم: قبل از اینکه استشمام کنی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تلخ شده («مَررت» للمخاطب است نه للغائبه) - بچشد («تذوق» للمخاطب است نه للغائبه) - استشمام کند («تشم» للمخاطب است)

۳) تلخ شده است (مانند ۱) - آن (اضافی است و ضمیر «ه» در «طعمه» ترجمه نشده) - «رائحة» ترجمه نشده.

۴) به امید آنکه («أرجو»: امید دارم، فعل است) - آن (مانند ۳)
(عربی یازدهم، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱) کوه («جبال» جمع است نه مفرد)
۳) دشمن («عداوة» مصدر است: دشمنی) - دوست («صداقة» مصدر است: دوستی)

۴) قدر است (دقت کنید که در این آیه «خیر» خبر است نه «القدر» و «ليلة القدر»: باید به صورت یک ترکیب ترجمه شود.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۵، ۷، ۸ و ۱۴)

۴۱. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات مهم: داناترین مردم: «أعلم الناس» / کسی است که: «من، هو الذی» / می‌افزاید: «یجمع»
خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱) من (اضافی است) - قد یجمع (یعنی «گاهی افزایش می‌دهد»)

۳) قد یجمع (مانند ۱) - علم («علوم» در عبارت فارسی جمع است)

۴) جای «علم» و «علوم» باید عوض شود.

(عربی یازدهم، صفحه ۷)

ترجمه متن:

اگر به موارد استفاده از حیوانات گیاه‌خوار نگاه کنیم، خواهیم دید که قسمی از آنها فقط از گوشتشان استفاده می‌شود، و قسمی دیگر غالباً از شیرش استفاده می‌شود، و قسمی که از آن فقط برای سواری استفاده می‌شود. اما شتر همه این خدمات را ارائه می‌دهد. شتر به کشتی صحرا شناخته می‌شود، زیرا از ویژگی‌های متعددی بهره می‌برد که آن را قادر به زندگی در صحرا قرار می‌دهد. آن تشنگی را بین ۷ تا ۱۰ روز تحمل می‌کند و غذا را در بدنش ذخیره می‌کند تا جایی که برای مدتی به هیچ غذایی نیاز ندارد و برای همین از شتر برای حمل و نقل در مناطق خشک و صحرايي استفاده می‌شود.



بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «أبلغ: بلیغ‌تر» برای مقایسه آمده و «الأخری: دیگر» به عنوان صفت «اللغات» بکار رفته است.

(۳) «الکبری» صفت «أخت» است و درست به کار رفته: خواهر بزرگ‌ترم.

(۴) «أعلم» اول فعل است و «أعلم» دوم اسم تفضیل است که برای مقایسه به کار رفته: من می‌دانم که مریم دانایتر از خواهرانش است.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۵ و ۶)

۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

در این گزینه «مساکن» جمع «مسکن» بوده و اسم مکان است و مضاف‌إلیه و مجرور نیز هست.

در گزینه ۱، «متاجر» اسم مکان است ولی مفعول و منصوب است نه مجرور.

در گزینه‌های ۲ و ۳ «المفاخر» و «مصالح» معنای مکان نمی‌دهند، پس اسم مکان نیستند.

(عربی یازدهم، صفحه ۹)

تاریخ

۵۱. گزینه ۱ صحیح است.

نوشته‌های روی سکه‌ها اطلاعات مفیدی دربارهٔ اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری سلسله‌های حکومتی و نام پادشاهان ارائه می‌دهند. مطالعه روشمند افسانه‌ها و اساطیر اقوام در دوره‌های مختلف تاریخی، خاطرات شفاهی و انواع مختلف ادبیات عامیانه کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کند.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۳ و ۱۱)

۵۲. گزینه ۲ صحیح است.

در آغاز تاریخ‌نگاری روایی ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر (ﷺ) و اصحاب ایشان به کار می‌رفت.

در تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ به ناچار دست به گزینش و انتخاب می‌زند و امکان دارد که برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۷)

۵۳. گزینه ۳ صحیح است.

تاریخ طبری از نمونه‌های تاریخ عمومی و قابوس‌نامه از نمونه‌های اندرزنامه است.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۰)

۵۴. گزینه ۱ صحیح است.

فرمانروایان بزرگ و کوچک به منظور ثبت و ضبط رویدادهای دوران خود معمولاً دانشمندان و ادیبان را مأمور و تشویق به تدوین رویدادها می‌کردند که بعداً و با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت. مؤلفان تواریخ عمومی آن را از آغاز آفرینش جهان آغاز می‌کردند. آنها تاریخ اساطیری ایران را کیومرث آغاز و در پایان دورهٔ ساسانیان ختم می‌کردند. سفرنامه‌ها اطلاعات مفیدی از زندگانی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کمتر یافت می‌شود.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۴، ۶ و ۷)

۵۵. گزینه ۴ صحیح است.

سفرنامه‌ها اطلاعات مفیدی از زندگانی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کمتر دیده می‌شود.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۷)

۵۶. گزینه ۲ صحیح است.

یکی از مهمترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی، بررسی مطابقت یا عدم مطابقت آن با عقل است.

یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۵)

۴۲. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از شتر استفاده نمی‌شود مگر در حمل و نقل. (از شیر و گوشت و ... شتر هم استفاده می‌شود)

(۲) حیوانات گیاه‌خوار به کشتی صحرا شناخته می‌شوند. (فقط شتر را به این نام می‌خوانند)

(۳) شتر عطش را بیشتر از ۸ روز تحمل می‌کند. (بله درست است)

(۴) ما از گوشت تمام حیوانات گیاه‌خوار استفاده می‌کنیم. (طبق متن نادرست است)

۴۳. گزینه ۴ صحیح است.

برای چه از شتر برای حمل و نقل در مناطق صحرایی استفاده می‌شود؟ (۱) زیرا غذا را در جشمش برای چندین روز ذخیره می‌کند.

(۲) زیرا ویژگی‌های متعددی دارد که سایر حیوانات آن را ندارند.

(۳) زیرا برای مدتی می‌تواند تشنگی را تحمل کند.

(۴) زیرا ما از شیر آن در صحرا استفاده می‌کنیم. (ما از شیر حیوانات دیگر هم می‌توانیم استفاده کنیم)

۴۴. گزینه ۴ صحیح است.

دقت کنید که «المناطق» اسم مکان نیست چون مفرد آن بر وزن «مفعلة» است.

۴۵. گزینه ۱ صحیح است.

مکتبة (اسم مکان است و باید بر وزن «مفعلة» بیاید: مکتبة) - العالم: (العالم: جهان)

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۳، ۶، ۹ و ۱۰)

۴۶. گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه عبارت: بزرگ‌ترین عیب آن است که عیب بشماری آنچه را که مثل آن در توست.

این عبارت با گزینه ۲ قرابت دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مفهوم: عیب‌هایت را بپذیر و آنها را انکار نکن.

(۲) مفهوم: از دیگران عیب‌جویی نکن چون شخص دیگری هم از تو عیب‌جویی خواهد کرد.

(۴) مفهوم: انسان عیب‌های کسانی را که خیلی دوست دارد نمی‌بیند.

(عربی یازدهم، صفحه ۵)

۴۷. گزینه ۳ صحیح است.

مفرد «المزارع»، اسم مکان و «ألد: لذیذترین» اسم تفضیل است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «أحب: دوست دارم» در اینجا فعل است نه اسم تفضیل - «مرقد و مشهد» اما اسم مکان هستند.

(۲) «الکبری: بزرگتر» اسم تفضیل است. دقت کنید که «بیت» اسم مکان نیست چون وزن اسم مکان را ندارد.

(۴) «أحب: دوست داشتنی‌ترین» اسم تفضیل است. دقت کنید که «المحاسن» به معنای «خوبی‌ها» می‌باشد و اسم مکان محسوب نمی‌شود.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۵ و ۹)

۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

در این گزینه کلمه «خیر» معنای تفضیلی دارد: «اگر کاری بهتر از آنچه انجام می‌دادی، انجام بدهی تو برنده‌ای!» اما در سایر گزینه‌ها معنای تفضیلی ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) از احمق انتظار خوبی نداشته باش زیرا او در کارهایش تفکر نمی‌کند.

(۳) خوبی آن است که از آنچه دوست داری به فقیران انفاق کنی.

(۴) اگر در دنیا خوبی بکاری در آخرت آن را درو می‌کنی.

(عربی یازدهم، صفحه ۶)

۴۹. گزینه ۲ صحیح است.

برای مقایسه بین دو اسم هر چند که آن اسم‌ها مونث باشد، باید از وزن «أفعل» استفاده کنیم.

أختی «فاطمة» أكبر من الزميلات فی صفها.

۵۷. گزینه ۱ صحیح است.

فتوح البلدان از نمونه‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی است که در آن مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد که برخی از جنبه‌های خیر از چشم او دور بماند.
گزینه‌های ۲ و ۳ درباره تاریخ‌نگاری روایی و گزینه ۴ نیز درباره تاریخ‌نگاری تحلیلی است.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۷)

۵۸. گزینه ۲ صحیح است.

مورخان مانند مسعودی برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفتند و مکان رویدادها را از نزدیک بررسی می‌کردند.
یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع محوری، کتاب مروج الذهب و معادن الجوهر نوشته مسعودی است.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۸)

۵۹. گزینه ۱ صحیح است.

عبارت‌های ذکر شده در گزینه‌ها به ترتیب مربوط به این روش‌های تاریخ‌نگاری است:

- ۱) تحلیلی - تحلیلی
- ۲) ترکیبی - ترکیبی
- ۳) ترکیبی - روایی
- ۴) تحلیلی - ترکیبی

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۶۰. گزینه ۲ صحیح است.

تشریح عبارت‌های نادرست:
ج) تداوم تاریخ‌نگاری عمومی تا اواخر عصر قاجار بوده است.
د) سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی پیشینه دیرینه‌ای داشت. اما در دوره مغولان رونق و رواج بسیاری یافت.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۴، ۷، ۱۱ و ۱۸)

جغرافیا

۶۱. گزینه ۱ صحیح است.

ویژگی اصلی هر ناحیه وحدت‌یابی است. یعنی وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن.

ناحیه‌بندی براساس طرز تفکر جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.
(جغرافیا یازدهم، صفحه ۴)

۶۲. گزینه ۴ صحیح است.

نواحی طبیعی در سراسر کره زمین گسترده شده‌اند.
نواحی انسانی در بستر نواحی طبیعی شکل می‌گیرند و به وجود می‌آیند.
مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند.
(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۷)

۶۳. گزینه ۴ صحیح است.

با حرکت به سوی مرزهای یک ناحیه صنعتی، از تمرکز و تعدد کارگاه‌ها و کارخانه‌ها کاسته می‌شود.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۵)

۶۴. گزینه ۲ صحیح است.

انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای مختلفی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند و یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

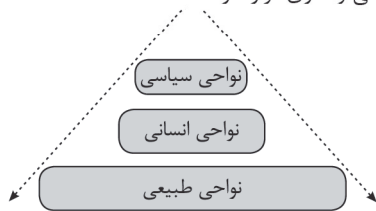
(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۱)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

تشریح عبارت‌های نادرست:
در نواحی انسانی (مانند نواحی زبانی و قومی) تعیین مرز دشوارتر از نواحی طبیعی (مانند زیست‌بوم‌ها) است.
هم عوامل طبیعی و هم فعالیت‌های انسانی ممکن است باعث از بین رفتن ویژگی‌های خاص یک ناحیه یا کم و زیاد شدن وسعت آن بشود.
(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۶۶. گزینه ۱ صحیح است.

به طور کلی امروزه همه نواحی طبیعی و یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی و اداری قرار دارند.



(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۸)

۶۷. گزینه ۳ صحیح است.

ساوان یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است.

هرچه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، بارندگی کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و به تدریج به مراتع مداری تبدیل می‌گردند. این مراتع در حاشیه صحرا به علت خشکی هوا به استپ بیابانی تبدیل می‌شوند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۵)

۶۸. گزینه ۱ صحیح است.

نوع پوشش گیاهی و نوع کشت با معیارهای مربوط به عوامل طبیعی ارتباط می‌یابد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۵)

۶۹. گزینه ۳ صحیح است.

وضعیت بارشی در زیست‌بوم‌ها بدین ترتیب است:



(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۶)

۷۰. گزینه ۱ صحیح است.

کاهش وسعت ناحیه کشاورزی بیانگر آن است که مرزهای نواحی قابل تغییرند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۶)

جامعه‌شناسی

۷۱. گزینه ۴ صحیح است.

بخش اجتماعی زندگی انسان‌ها را با عنوان جهان فرهنگی نیز معرفی کردند. فرهنگ شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد و محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست.

بخش فردی جهان انسانی که با عنوان جهان ذهنی نیز معرفی شده است به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد. ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها بر این بخش تعلق دارد.

برخی جهان‌تکوین را به طبیعت محدود می‌کنند، اما متفکران مسلمان، جهان‌تکوین را بر جهان طبیعت محدود نمی‌دانند و جهان‌تکوین را به دو جهان طبیعت و فوق‌طبیعت تقسیم می‌کنند.

دقت کنید: معادل جهان ذهنی همان جهان فردی است و معادل جهان فرهنگی همان جهان اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۴ و ۶)



۷۲. گزینه ۲ صحیح است.

دیدگاه دوم: (که در تعامل میان جهان‌های ذهنی، فرهنگی و طبیعی؛ جهان فرهنگی را مهم‌تر می‌داند)؛ در این دیدگاه جهان ذهنی (یا جهان فردی) افراد تابع فرهنگ آنها است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) و جهان تکوینی ماده خامی تشبیه شده‌است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند (تأیید گزینه ۲). در این دیدگاه جهان ذهنی و تکوینی اهمیتی ندارد و استقلال خود را در مقابل جهان فرهنگی از دست می‌دهد.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۸)

۷۳. گزینه ۴ صحیح است.

براساس دیدگاه سوم جهان‌های فرهنگی و تکوینی مهم و در تعامل با یکدیگر هستند.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۸)

۷۴. گزینه ۴ صحیح است.

پرسش‌های انسان‌شناسانه به این پاسخ می‌دهند که آیا انسان موجودی مختار و فعال است یا مجبور و منفعل. پرسش‌های هستی‌شناسانه به این پرسش پاسخ می‌دهند که آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود. پرسش‌های معرفت‌شناسانه به این پرسش پاسخ می‌دهند که آیا تنها راه شناخت حس و تجربه است.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۳ و ۴)

۷۵. گزینه ۱ صحیح است.

فرهنگ نمونه	تداوم تاریخی بالا	گستره جغرافیایی وسیع
ژاپن	✓	—
اینکاه‌ها	—	—
اسلام	✓	✓
مسیحیت	✓	✓

فرهنگ نمونه ژاپن، تداوم تاریخی بالا، اما گستره جغرافیایی محدود دارد (تأیید گزینه ۱) و فرهنگ اینکاه‌ها نه تداوم تاریخی بالا نه گستره جغرافیایی وسیع دارد. (رد گزینه ۴) فرهنگ‌های نمونه اسلام و مسیحیت نیز هم تداوم تاریخی بالا و هم گستره جغرافیایی وسیع دارند (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۱)

۷۶. گزینه ۳ صحیح است.

جهان انسانی شامل جهان فردی (ذهنی) - جهان اجتماعی (فرهنگی) می‌شود، که جهان اجتماعی در زیرمجموعه جهان انسانی هویت فرهنگی دارد (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

دقت کنید: جهان تکوینی از نظر متفکران اسلامی محدود به جهان طبیعت نمی‌شود، بلکه از نظر ایشان جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است و جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و جهان فوق طبیعت تقسیم می‌کند. در حالی که برخی از نظریه‌پردازان جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند. آنها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و از وجود سه جهان سخن می‌گویند؛ (جهان طبیعت - جهان ذهن و جهان فرهنگ).

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۶)

۷۷. گزینه ۳ صحیح است.

وقتی که کسی کتاب شعری می‌نویسد و آن را چاپ می‌کند فعالیتی اجتماعی انجام داده، لبخند زدن به یک کودک نوعی مهرورزی است که از جهان فردی وارد جهان اجتماعی می‌شود. سخنرانی کردن نیز یک فعالیت اجتماعی است. داشتن هنر نوع ایده‌ای در سر و ذهن، فعالیت فردی است.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۴ و ۵)

۷۸. گزینه ۴ صحیح است.

موارد ۲ و ۳ کاملاً صحیح می‌باشند (تأیید گزینه ۴). فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند. اما دقت کنید: پاسخگویی بر سوالات ثابت و متغیر بشر نیازمند ویژگی عقلانیت در فرهنگ مطلوب برای جهانی شدن است (رد گزینه‌های ۲ و ۳). فرهنگی که بر حقانیت تأکید نداشته‌باشد نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش و ارزش‌های مختلف داشته‌باشد و در نتیجه نمی‌تواند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کند (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱، ۱۵ و ۱۶)

۷۹. گزینه ۱ صحیح است.

فرهنگ سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد. آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امر دیگر است. در فرهنگ‌های جبرگرا انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۶)

۸۰. گزینه ۲ صحیح است.

در صورت نبودن عدالت حقوق انسان‌ها پامال می‌شود. در صورت نبودن معنویت برای افراد بحران‌های روحی و روانی به وجود می‌آید و در صورت نبودن تعهد و مسئولیت انسان‌ها منفعل شده و زمینه نفوذ سلطه‌گران بر آنها فراهم می‌شود.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

فلسفه

۸۱. گزینه ۴ صحیح است.

هر انسانی می‌تواند از مرحله اول تفکر (تفکر غیرفلسفی) عبور کند و با جدیت و پیوسته به سوالات اساسی و بنیادین بپردازد (تفکر فلسفی)، این انسان می‌تواند یک کارگر یا فیزیک‌دان یا مهندس و دانش‌آموز و دانش‌جو باشد.

آغاز تفکر فلسفی در انسان، پرداختن به سوالات بنیادین و اساسی می‌باشد. (رد گزینه ۱)

پرداختن به تفکر فلسفی و وارد شدن به فطرت ثانی مرحله‌ای برتر و عالی است، اما این بدان معنا نیست که انسان بی‌نیاز از تفکر غیرفلسفی و سوالات مربوط به زندگی روزانه شود. (رد گزینه ۲)

نسبت منطقی میان تفکر فلسفی و تفکر غیرفلسفی تباین می‌باشد. (رد گزینه ۳)

(فلسفه یازدهم، صفحه ۵)

۸۲. گزینه ۱ صحیح است.

همین که انسان وارد وادی تفکر فلسفی شد و پرسش‌های فلسفی را جدی گرفت و به دنبال یافتن پاسخ برآمد (نه یافتن پرسش) در حال تمرین تفکر فلسفی است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۵)

۸۳. گزینه ۳ صحیح است.

سوفیست‌ها برای حقیقت و واقعیت ارزش و اعتباری قائل نبودند و معتقد بودند هر کسی هرچه خودش می‌فهمد همان واقعیت و حقیقت است.

در مورد سایر گزینه‌ها باید گفت دغدغه برخی از سوفیست‌ها که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند بیان واقعیت و دفاع از حقیقت نبود بلکه پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف خود می‌دانستند و در استدلال‌های خویش بیشتر از مغالطه کمک می‌گرفتند بنابراین این رویه سبب شد آن‌ها هیچ ارزشی برای حقیقت قائل نباشند.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۷)

۸۴. گزینه ۱ صحیح است.

گزینه اول پرسشی فلسفی و بنیادین است که با تأمل و بررسی و تفکر فلسفی می‌توان به آن پاسخ داد و به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان و انسان پرداخت.

گزینه دوم پرسشی فلسفی نمی‌باشد و به آن باید در حیطه منطق پرداخت.



۹۳. گزینه ۳ صحیح است.
مسئله - فرضیه - اصل یا قوانین - نظریه
(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۳)
۹۴. گزینه ۴ صحیح است.
پپچیدگی و دشواری توصیف و تبیین، برعکس علوم تجربی بالا است، در سایر گزینه‌ها به موضوعات تجربی اشاره شده است (گزینه ۱ نیز می‌تواند هم از منظر روان‌شناسی و هم از منظر تجربی بررسی گردد؛ اما ارجحیت با گزینه‌ای است که به صراحت و دقت بالاتری به علم روان‌شناسی اشاره کرده است).
(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۵)
۹۵. گزینه ۲ صحیح است.
روان‌شناسی: علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی ← به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جان‌دار رفتار می‌گویند که مختص انسان نیست. اما فرایندهای ذهنی که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیستند، فقط مختص انسان می‌باشند.
(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۲۰)
۹۶. گزینه ۳ صحیح است.
شناخت عالی شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری می‌شود که در گزینه مذکور علی‌فراوند حل مسئله را انجام داده است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب به ۱- احساس، ۲- توجه و ۳- حافظه که از مصادیق شناخت پایه هستند اشاره شده است.
(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۲۲)
۹۷. گزینه ۴ صحیح است.
الف) رشد اجتماعی کودک ← سیر اولیه، بازی‌های موازی، مرحله ثانویه ← دوره دبستان
ب) هیجانی
ج) رشد شناختی ← ادراک، استدلال، توانایی‌های زبانی
(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۰)
۹۸. گزینه ۲ صحیح است.
شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی فراخفای زندگی نام دارد. در روان‌شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، رسش یا پختگی گویند.
یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است که بر روی تغییرات رشدی تأثیر زیادی دارد.
رشد شناختی، به رشد توانایی‌های مرتبط با فرآیندهایی همچون توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله، تصمیم‌گیری و توانایی‌های زبانی کودک اطلاق می‌شود.
با توجه به رشد آگاهی کودکان از هیجان‌های مختلف و واکنش اطرافیان، هیجان‌ات ساده مانند ترس و خشم و محبت به هیجان‌ات مرکب مانند احساس پشیمانی، سپاسگزاری و ترحم تعمیم می‌یابد.
(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۳۷، ۴۱، ۴۸ و ۴۹)
۹۹. گزینه ۲ صحیح است.
الف) کودک در ۸ ماهگی ترس از غریبه دارد.
ب) در دوره دبستان کودکان علاقه‌مند به بازی با هم جنس‌های خود هستند.
ج) بازی‌های موازی در ۴/۵ سالگی اتفاق می‌افتد.
(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۵۱)
۱۰۰. گزینه ۳ صحیح است.
با وجود اینکه بیشترین برخورد با آزمون را افراد عادی دارند، اما اجراء، نمره‌گذاری و تفسیر فقط باید توسط متخصص انجام گیرد و نتیجه به شرطی معتبر است که با تکرار آزمون به نتایج یکسان برسیم.
(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)
- پرسش گزینه سوم نیز سوال فلسفی نمی‌باشد و در گزینه چهارم نیز اشاره به این دارد که چرا باید به دنبال کسب دانش و علم بوده و پرسش فلسفی نمی‌باشد.
(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۳، ۵ و ۹)
۸۵. گزینه ۱ صحیح است.
این پرسش مربوط به معرفت‌شناسی است که توانایی انسان در شناخت هستی را مورد مطالعه قرار می‌دهد.
سایر گزینه‌ها به هستی‌شناسی (وجودشناسی) دارد که درباره قوانین و احکام کلی و عام حاکم بر هستی و وجود بحث می‌کند.
(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)
۸۶. گزینه ۴ صحیح است.
شاخه‌های دانش فلسفه (فلسفه‌های مضاف) آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل ساخته و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می‌کنند. (گزینه ۴)
برخی شاخه‌های فلسفه را فلسفه‌های مضاف می‌نامند زیرا کلمه فلسفه به کلمه‌ای که نام آن دانش یا موضوع خاص است اضافه شده است. مثل فلسفه فیزیک که به کلمه فیزیک اضافه شده است. (رد گزینه ۱)
مبانی و زیربنای علوم در فلسفه بررسی می‌شوند و نه برعکس. (رد گزینه ۲)
فلسفه دو بخش اصلی و فرعی دارد که فلسفه‌های مضاف بخش فرعی و در حکم شاخه‌ها و ستون‌ها هستند. (رد گزینه ۳)
(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)
۸۷. گزینه ۱ صحیح است.
مقصود از شاخه‌های فلسفه همان فلسفه مضاف است که قوانین بنیادین وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌کند.
(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)
۸۸. گزینه ۴ صحیح است.
تمامی گزینه‌ها مرتبط با فلسفه مضاف یا یک علم خاص است اما گزینه ۴ مرتبط با فلسفه اولی می‌باشد که عمیق‌تر از سایر علوم است.
(فلسفه یازدهم، صفحه ۱۲)
۸۹. گزینه ۳ صحیح است.
تمامی گزینه‌ها بیانگر نظریه اصالت جامعه است لکن گزینه ۳ بیانگر دیدگاهی می‌باشد که هم به اصالت فرد اعتقاد دارد و هم به اصالت اجتماع.
(فلسفه یازدهم، صفحه ۱۶)
۹۰. گزینه ۲ صحیح است.
با توجه به فلسفه علوم اجتماعی، این پرسش مطرح می‌شود که آیا جامعه اصالت دارد یا فرد؟ که بر این اساس چند دیدگاه شکل گرفته است.
با توجه به صورت سؤال لیبرالیسم که تأمین‌کننده آزادی‌های فردی است و طرفداران اصالت فرد که به اموری همچون مالکیت خصوصی و سرمایه‌داری گرایش دارند در حالی که پیروان اصالت جمع معتقد به سوسیالیسم و به دنبال منافع جمعی در برنامه‌های فرهنگی، اقتصادی و سیاسی هستند.
(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

روانشناسی

۹۱. گزینه ۳ صحیح است.

فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است و پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله شروع می‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۲)

۹۲. گزینه ۳ صحیح است.

فرضیه‌ها براساس مشاهدات تجربی رد یا تأیید می‌شوند، هم‌چنین فرضیه پاسخ اولیه به پرسش‌ها می‌باشد که می‌تواند حاصل تجربه قبلی و یا قوه تخیل باشد.

نظریه مجموعه‌ای از اصول یا قوانین را در بر می‌گیرد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۳)